

COMUNICAT DE L'ESPITLLERA FÒRUM D'ESTUDIS SEGARRENCs (EFES) EN RELACIÓ AMB L'INCENDI ORIGINAT AL MUNICIPI DE TORREFETA I FLOREJACS

Des de l'Espitllera Fòrum d'Estudis Segarrencs (EFES) volem expressar el nostre condol per la pèrdua de dues vides humanes i lamentem les doloroses pèrdues materials, naturals i paisatgístiques que ha provocat el devastador incendi originat al municipi de Torrefeta i Florejacs.

Els incendis agrícoles i forestals formen part de la realitat mediterrània, però en els darrers anys hem començat a patir incendis de sisena generació, rapidíssims, impredecibles i d'una intensitat extrema, com el recent, originat al Nord de la Segarra, amb 5.577 ha de superfície afectada, o el que va afectar l'any 2021 la zona de Santa Coloma de Queralt, Sant Gallard, Serra de Queralt i Serra de Miralles, a la Baixa Segarra.

Les característiques d'aquests focs, en el context d'escalfament global i de sequedat al territori en temps de sega, ens han de posar en alerta i preparar-nos per afrontar episodis similars que puguin venir en el futur. L'evolució de la crisi climàtica, amb l'augment sostingut de temperatures i la recurrència de sequeres, obliga a assumir que aquests episodis seran cada cop més habituals. Cal aprendre a conviure-hi i és urgent avançar en estratègies de prevenció i adaptació que vagin més enllà de les actuacions puntuals.

Cal afrontar els incendis amb una nova mirada

És imprescindible un canvi de paradigma: l'extinció directa del foc ja no sempre és possible ni eficaç. En escenaris de focs ràpids i virulents, la prioritat ha de ser la protecció de la població i el seguiment del front. Per això cal reforçar la **planificació supramunicipal** i invertir de forma decidida en la **prevenció**.

Mesures prioritàries de prevenció i adaptació

1. Territori rural viu

Cal garantir serveis bàsics (salut, educació, transport...) per permetre que **la gent pugui viure dignament en l'entorn rural** i especialment amb el treball de la terra. La pagesia i el sector primari són la primera línia de defensa davant els incendis. Els serveis públics rurals de salut, educació o transport, entre altres, no s'han de veure com una despesa a retallar atenent simplement a criteris de nombre de població, com passa massa sovint, sinó que s'han de considerar serveis imprescindibles que cal protegir i potenciar.

2. Manteniment actiu del territori

Tot i que ja existeix un mosaic agrícola, cal gestionar-lo activament per obtenir un territori més resiliència, **evitant l'abandonament** de marges i boscos, controlant la proliferació de vegetació altament inflamable i donant valor a la **ramaderia extensiva** (pasturatge) com a eina de reducció de biomassa.

3. Franges tallafoc preventives

Cal implantar **franges de protecció** al voltant de nuclis habitats i infraestructures crítiques, mitjançant **llaures perimetrals** o gestió de vegetació baixa i

desbrossaments selectius sense eliminar l'arbrat que ofereix ombra i beneficis climàtics a la població. Aquestes franges han de formar part d'una xarxa estratègica de prevenció, no ser accions aïllades.

4. **Mesures agràries efectives**

Les actuals mesures preventives per a la lluita contra els incendis forestals referents a l'activitat agrícola, establertes en l'Ordre del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació (DARPA) 83/2025, de 29 de maig, han demostrat ser insuficients. **Cal revisar aquestes mesures, i també el procediment operatiu Pla Alfa**, elaborat pel Cos d'Agents Rurals.

En un territori com el segarrenc, on la superfície agrària és majoritària, també **cal dotar d'efectes d'activació de noves mesures obligatòries més restrictives al Mapa de probabilitat d'ignició de cereal**, especialment en els nivells de probabilitat més alta, que puguin donar-se simultàniament amb situacions meteorològiques de perill (avisos del Servei Meteorològic de Catalunya). I cal millorar la difusió d'aquesta informació entre la població rural.

5. **Infraestructures elèctriques segures**

És vital mantenir la xarxa elèctrica en condicions òptimes i millorar la coordinació entre la Generalitat i les operadores elèctriques.

6. **Preservació dels espais protegits**

Cal definir i desenvolupar un model de planificació i de gestió dels espais protegits d'interès natural (PEIN) i, ara també de restauració quan han estat afectats pels incendis, regulant els aprofitaments agraris, ramaders i forestals.

7. **Participació ciutadana i transparència**

La planificació de les mesures preventives ha d'incloure el conjunt de la societat i no quedar restringida a tècnics o cossos d'emergència. Cal fer pedagogia i implicar-hi la ciutadania.

I després del foc, actuació àgil

Cal agilitzar els processos post-incendi, especialment en la tramitació de les assegurances, de manera que el DARPA faciliti sempre **peritatges col·lectius**, independentment de la classificació oficial del foc. Així s'hauria de fer, per exemple, i, malauradament no es preveu, en l'incendi originat el passat 21 de juny a Granyena de Segarra i que va afectar també els termes de Granyanella i Cervera, amb 494 ha cremades.

I també cal actuar amb celeritat per evitar l'erosió, restaurant hàbitats i paisatges afectats.

Des de l'Espitllera Fòrum d'Estudis Segarrencs (EFES) demanem a les administracions que entomín aquests reptes, comptant amb el coneixement de professionals, acadèmics, entitats i ciutadania. Nosaltres hi col·laborarem. No ens podem permetre no fer-ho.

La Segarra, 9 de juliol de 2025